Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Fogtmann, Nikolai

Titel: BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Fogtmann, Nikolai (1835-11-uu)

Citation: Fogtmann, Nikolai: ”BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Fogtmann, Nikolai (1835-11-uu)”, i *Af efterladte Breve til J. P. Mynster*, Ggldendalske Boghandling, s. 178. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-002236589-000-shoot-L0022365890000084.pdf (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Af efterladte Breve til J. P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Fogtmann, Nikolai, *Af efterladte Breve til J. P. Mynster,*

Fra Fogtmann.
Aalborg, i November 1835.

Det glædede mig særdeles meget at modtage Deres Høiærv.'s sidste Brev med hoslagte Prædiken i Anledning af Stænderforsamlingen. **) Denne Prædiken synes mig at være særdeles passende, hvad der ved en Leilighedskale kan kaldes det Vigtigste, og den er desuden i sig selv indholdsriig og lærerig og saare kraftfuld og skjøn. Jeg kan ikke tænke mig en bedre Prædiken ved denne Leilighed. De ved samme Leilighed fremsagte Bønner og afsungne Psalmer synes mig ogsaa at være meget passende og gode. Derfor synes mig denne første Stænderforsamling at være bleven indviet paa en meget skjøn og meget lovende Maade, og jeg er overbeviist om, at mange af dens Medlemmer ikke ere blevne uberørte af den gode Aand, der har udtalt sig i disse skjønne. og stærke Ord. Om D. H. ikke skulde finde Leilighed eller Kald til at tale meget meer i Provindsialstændernes Forsamling denne Gang, saa har Deres s. 179Nærværelse der dog ikke været forgjeves. Paa den anden Side kan jeg nok indsee og føle, at det ikke kan være Dem behageligt, saalænge at være borte fra Deres nærmeste Virkekreds i Hovedstaden.

„Takadressen" have Adskillige dadlet. Jeg er af den Mening, at den er meget passende; thi en Takadresse skal være en Takadresse og ikke indeholde Skjend eller Selvroes fra de Takkendes Side. Dog mener jeg, at der ogsaa burde have været takket for Oversigten over Finantserne, nemlig ikke for Finantsernes Tilstand, men for den meddeelte Kundskab om deres slette Tilstand og om Nødvendigheden af kraftige Foranstaltninger for at raade Bod derpaa. Thi noget maa der dog nødvendig gjøres til Finantsernes Ordning og Ophjelpning; og det er vistnok ikke blot enkelte Skraaleres Mening, men det er den almindelige eller hele Folkets Mening, at naar der ikke bliver gjort noget for at ophjelpe Finantserne, saa er alt det andet, som ellers bliver foranskaltet, for intet at regne.

— Det glæder mig meget, at De har foretaget Deres første Visitatser med saa megen Tilfredshed. Jeg kan for min Deel sige det samme; men Visitatsreisernes Uorden convenerer mig dog ikke, fordi min daglige Levemaade er det, som de gamle Latinere kaldte vita umbratilis.

Jeg er nu udelukket fra den Glæde at kunne høre Dem prædike. Derimod har jeg undertiden den Ubehagelighed, at jeg maa høre En og Anden, invita Minerva, efterligne Deres Prædiken. En, som jeg nylig ordinerede, gjorde det for grovt; thi han indflikkede i sin Prædiken det skjønne og charakteristiske Sted: „Hvilket er dit Livs Løsen, min Tilhører" og indtil: „hvori Menneskenes Frelse er", som findes i Deres Prædikensamling for Aar 1815, altsaa over en heel Side, og det verbotenus. Jeg vilde neppe troe mine egne Øren.

Deres sidste Skrift „om de banske Udgaver af Luthers lille Catechismus" har jeg ogsaa læst med stor Fornøielse, og jeg har deraf lært adskilligt, som jeg ikke vidste. Jeg vil maaskee, dersom s. 180Ingen kommer mig i Forveien, anmelde det i „DanskLitt. Tid.", som dog nok holder sig, og som man bør holde paa. Et Par Bemærkninger tillader jeg mig dog her at gjøre. S. 12 staaer ved „fordi" i en Parenthes som Conjectur „heri". Denne Conjectur er neppe rigtig eller nødvendig; thi i gammel Dansk, f. Ex. i Riimkrøniken, bruges fordi i Bemærkelsen af altsaa eller derfor; og i denne Bemærkelse maa det uden al Tvivl lages paa dette Sted, og saaledes er der god Mening i Stedet. Denne Bemærkelse affordi har Justitsraad Molbech anmærket ikke allene i sin Udgave af Riimkrøniken, men ogsaa i sin danske Ordbog, i hvilken sidste han siger, at fordi endnu bruges saaledes i nogle af vore Dialekter. — Hvad De har sagt om Skrivemaaden „den Helligaand" *), er i mine Tanker aldeles rigtigt og meget grundigt, og der kan neppe siges noget derimod. Dog er jeg endnu tilbøielig til at holde paa Skrivemaaden „den Hellig Aand", fordi den nu engang er kommen i Brug, og fordi jeg ikke gjerne vil give Nogen Anstød ved at forandre den,skjøndt jeg i høieste Grad maa misbillige, at Lindbergianerne lægge saamegen Vægt derpaa.

12*

Med det tredie Oplag af min Lærebog er jeg endnu ikke bleven ganske færdig. Det hedder om den i det sidste Program fra Roeskilde - Skole, at „den kan bruges, indtil vi faae en bedre." Dette er i Sagen selv ogsaa min Mening.

Jeg takker Dem, fordi De saa venskabelig tænker paa mig, og jeg er stedse —